

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL

AGRUPACIÓN DE CENTROS ESCOLARES

CRA BAJO GÁLLEGO (LECIÑENA, ONTINAR E PERDIGUERA, ZARAGOZA)

CEIP O SALVADOR (A PASTORIZA, LUGO)

JACOBO RODRÍGUEZ PENELAS

CEIP O SALVADOR

- ▶ **Quen somos?** Colexio rural do interior da provincia de Lugo.
- ▶ **Onde estamos?** Entre a Mariña lucense e Lugo, somos un centro ubicado nunha zona rural.
- ▶ **Marco socioeconómico.** Gandaría.
- ▶ **Unidades:** 9
- ▶ **Alumnado:** 92
- ▶ **Mestres:** 15 (Algún itinerante).

CRA BAJO GÁLLEGO

- ▶ **Quen son?** 3 colexios da comunidade autónoma de Aragón. Leciñena, Ontinar e Perdiguera.
- ▶ **Onde están?** Ao norte da cidade de Zaragoza.
- ▶ **Marco socioeconómico:** Destaca a gandaría e agricultura.
- ▶ **Alumnado:** 156
- ▶ **Mestres:** 15 (Algún itinerante).

AGRUPACIONES DE CENTROS EDUCATIVOS

- ▶ **De onde sae a nosa idea** de sustentabilidade? Agrupacións de centros educativos.
- ▶ **Que son as Agrupacións de centros educativos?** Antigas escolas viaxeiras promocionadas polo Ministerio de Educación.
- ▶ **Como formamos unha agrupación** de centros educativos? 2-3 centros de diferentes CCAA do ámbito nacional.
- ▶ **Pode acceder calquera** centro? Todos os centros e, podemos combinar CEIP con IES, rural con urbano, múltiples opción.

AGRUPACIONES DE CENTROS EDUCATIVOS

- ▶ **Que temos que facer** para poder participar? Inscribirmos no seguinte enlace:

<https://www.educacionyfp.gob.es/mc/sgctie/cooperacion-territorial/agrupaciones/agrupaciones-centros-2022.html>

- ▶ **Canto tempo temos** para facelo? Ollo, porque hai 20 días aproximadamente, e antes de comezar o proxecto hai que atopar centros cos que compartir sinerxias.
- ▶ **Que pasos seguimos?** Unha vez inscritos cómpre seguir os pasos que se establecen a continuación

PASOS NECESARIOS PARA FORMAR UNHA AGRUPACIÓN DE CENTROS ESCOLARES

- ▶ 1. Inscribirnos no seguinte enlace:
<https://www.educacionyfp.gob.es/mc/sgctie/cooperacion-territorial/agrupaciones/agrupaciones-centros-2022.html>
- ▶ 2. Introducimos os datos do noso centro e entramos nun foro de debate con axentes do ministerio (SGCTIE Subdirección Xeral de Cooperación Territorial e Innovación Educativa).
- ▶ 3. Chegamos a acordo con algún dos centros que participamos para comezar a elaborar un proxecto común.
- ▶ 4. Chegar a un acordo para que un centro sexa o Coordinador e nomear un coordinador de cada centro á súa vez.

PASOS NECESARIOS PARA FORMAR UNHA AGRUPACIÓN DE CENTROS ESCOLARES

- ▶ 5. Realizar un **proxecto común** entre os dous centros. Para organizarnos fixémoslo en liña. Obxectivos, contidos, organización...
- ▶ 6. Realizar un **proxecto de centro** paralelo ao anterior con aspectos e contextualización e peculiaridades propias de cada un de nós.
- ▶ 7. Realizar un **proxecto de viabilidade económica** partindo dos 9.000€ que proporcionarían a cada centro en caso de conceder a agrupación.
- ▶ 8. **Enviar telemáticamente toda a documentación** e Anexos solicitados pola administración.
- ▶ 9. **Agardar a que salga aprobado**. Non podemos comezar ata finais de febrero debido a demora da administración.

Cal é o noso proxecto? SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL.

- ▶ A quen vai dirixido? A todo o centro, especialmente 5º e 6º EP.
- ▶ Como nace a idea de sustentabilidade enlazada co deporte e a saúde?
 - ▶ O noso centro dende a biblioteca escolar tiña organizado “O ano do deporte”. Tema transversal para traballar durante todo o ano e proporcionar unha continuidade ás conmemoracións e celebracións do colexio.
 - ▶ O centro de Zaragoza está no proxecto “PIVA”, plan de impulso da vida activa.
 - ▶ Como tamén estamos no programa “Aliméntate ben”, decidimos montar un horto escolar os dous centros.
 - ▶ Os dous centros partimos dun entorno rural con espazos verdes propios para fomentar un bo coidado dos mesmos e ver a cantidade de oportunidades que pode darnos.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. OBXECTIVOS

- ▶ Fomentar a concienciación das comunidades educativas en relación cos obxectivos de desenvolvemento sostible e a Axenda 2030.
- ▶ Promover hábitos saudables a través da práctica deportiva e a actividade física entre o noso alumnado (Pausa activa, actividades na natureza e rutas polo entorno).
- ▶ Favorecer a socialización do alumnado das zonas rurais, fomentando a equidade e establecendo relacións de colaboración con alumnado de contextos xeográficos distintos.
- ▶ Promover actitudes de mellora da competencia profesional entre o profesorado de ambos centros, favorecendo a innovación metodolóxica, o traballo en equipo, a colaboración e cooperación.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. OBXECTIVOS

- ▶ Potenciar a participación de todos os sectores que compoñen a comunidade educativa, incluíndo institucións que fomentan a investigación como son as Universidades, ou outras que favorezan a aprendizaxe de servizo como ONGs ou outro tipo de asociacións.
- ▶ Fomentar a difusión das actuacións que se leven a cabo entre a comunidade educativa, valorando a repercusión e importancia que teñen este tipo de proxectos no proceso de ensinanza-aprendizaxe.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. FASES 2021/2022

- ▶ O programa durará dous cursos escolares. O primeiro é unha fase de acercamento e comezo do proxecto:
- ▶ FASE 1: Reunións on-line e presentación intercentros por parte do alumnado a través de WEBEX.
- ▶ FASE 2: Visita dos Mestres aos centros colaboradores in situ.
- ▶ FASE 3: Mobilidade do alumnado ao outro centro (21/22 Leciñena a Pastoriza, 22/23 Pastoriza a Leciñena).
- ▶ FASE 4: Difusión, avaliación e propostas de mellora.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. FASES 2022/2023

- ▶ O segundo curso será un afianzamento e consolidación dos obxectivos propostos:
- ▶ FASE 1: Reunións on-line e presentación intercentros por parte do alumnado a través de WEBEX. Recordar que agora o alumnado de 5ºEP será novo e deberán coñecerse.
- ▶ FASE 2: 2ª visita dos Mestres aos centros colaboradores in situ.
- ▶ FASE 3: Mobilidade do alumnado ao outro centro (21/22 Leciñena a Pastoriza, 22/23 Pastoriza a Leciñena)
- ▶ FASE 4: Difusión, avaliación e propostas de mellora e posibilidade continuidade no proxecto.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONXUNTAS.

PRESENTACIÓN E INTERCAMBIO DE ACTIVIDADES.

Momentos nos que o alumnado se coñece e intercambia retos cooperativos para realizar mensualmente.

Todos os meses se realizan estas conexión. (intercambio de axentes verdes e comprobación de que o reto estea superado).

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONXUNTAS.

- ▶ PROXECTO DE ANIMACIÓN Á LECTURA. Involucramos a toda a comunidade educativa e creamos uns imáns cun código QR para realizar o desafío O ALTO DO MONCAYO (2314) e o desafío PENA TREVINCA (2127). **Linguas**

RETO LECTOR
"A LA CIMA DEL MONCAYO"

Pégame en la nevera y escanea el QR para registrar tu libro o entra en <https://bit.ly/retomoncayo>

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/13Yha05V6P1-bLBqji-bC-TMVHm1xacN0kK3QDGxGsxQ/edit#gid=581410821>

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONJUNTAS.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONXUNTAS.

- ▶ HORTO ESCOLAR: Intercambio de variedades de produtos da horta e a importancia desta na nosa alimentación no día a día. Todo isto sírvenos para traballar o día da terra e diferentes aspectos das Ciencias da Natureza aos titores. Cada aula traballa unha verdura ou hortaliza diferente e realiza o seu coidado. INVERNO-VERÁN. Leitugas, fresas, tomates e pementos.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONXUNTAS.

Construción do horto escolar durante os **patios dinámicos**. Encargados de regar e supervisar, cada curso as súas plantacións.

Infantil: fresas.
1º-2º: pementos.
3º-4º: Leitugas.
5º-6º: Tomates.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONJUNTAS.

ECORUTA
ACTIVIDAD SERVICIO

- 1 Ir a un espacio verde y analizar su estado.
- 2 Hacer una tarea de limpieza y acondicionamiento.
- 3 Establecer propuestas para mantener sus cuidados.
- 4 Divulgación.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONXUNTAS.

- ▶ **ECO-RUTAS E RECUPERACIÓN DE SENDEIROS.** Consiste en marcar e sinalizar con elementos da natureza a ruta onde non esté ben marcada. Simultaneamente levaremos axentes verdes que se encargarán de limpar o lixo e retiralo. Tamén sacaremos diferentes fotografías a elementos da natureza para logo ir buscándoos o alumnado visitante durante a ruta.
- ▶ Área de EF e Ciencias.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONXUNTAS.

Praia da Riboira: limpeza e acondicionamento

Ruta Meoloc: Fase supervisión

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONXUNTAS.

- ▶ FEIRA DO DEPORTE. Actividade creada no noso centro coa finalidade de unir os xogos tradicionais, coa vida saudable, a sustentabilidade e o deporte. Colaboración asociación “O Cadaval”. Área de EF e patios dinámicos.
- ▶ Explicación dos xogos (beneficios saúde e medio ambiente).
- ▶ Creación dos postos.
- ▶ Creación dos grupos.
- ▶ Celebración da xornada.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONXUNTAS.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONXUNTAS.

- ▶ SEMANA DA SAÚDE E SUSTENTABILIDADE. Aproveitando o día do libro fixemos un apadriñamento lector intercentros e unhas lecturas ao aire libre ao longo da semana do 23 de abril para potenciar as zonas verdes do centro e velas como unha posibilidade de espazo sen necesidade de construcións a veces ineptas e inservibles.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONXUNTAS.

- ▶ AXENTES VERDES. CONTROL DO CONSUMO DA LUZ, DA AUGA E DO PAPEL NOS DIFERENTES ESPAÇOS DO COLEXIO. Área de Ciencias.

		Control papel hixiénico e de mans
DATA	Axentes verdes	
		☐
		☐
		☐

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONJUNTAS.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONXUNTAS.

- ▶ O CONTROL POSTURAL. FACER UN ACHEGAMENTO ATRACTIVO CARA A IMPORTANCIA DO CONTROL POSTURAL AXEITADO NAS NOSAS VIDAS A TRAVÉS DE RETOS COOPERATIVOS. (<https://drive.google.com/file/d/1dsFAWt34EWCgE4Rk9aRD82nWvwQsEgw/view?usp=sharing>)

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONXUNTAS.

- ▶ CELEBRACIÓN DAS CONMEMORACIÓN. CONSTRUCCIÓN CIRCUÍTO ELÉCTRICO POR PARTE DO ALUMNADO DE SEXTO. Creación dun circuito eléctrico na materia de Ciencias a través de elementos reutilizados.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONXUNTAS.

- ▶ LAND ART. Visita á área recreativa que temos a 500 metros do colexio para realizar actividades creativas na natureza con elementos da mesma e restos de materiais que usamos.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. ACTIVIDADES CONXUNTAS.

- ▶ CARREIRA DE ORIENTACIÓN SOLIDARIA. REALIZAREMOS UNHA CARREIRA DE ORIENTACIÓN EN COLABORACIÓN COA FEGADO. EMPREGAREMOS ELEMENTOS REUTILIZADOS E CADA PARTICIPANTE EN FUNCIÓN DAS BALIZAS ATOPADAS PODERÁ DOAR UN PRODUCTO ECOLÓXICO A UNHA ONG.
- ▶ ACTIVIDADE QUE NOS EXPLICARÁN DURANTE A ESTADÍA EN XUÑO DO ALUMNADO DE ZARAGOZA E, ACTIVIDADE QUE LEVARÁN A CABO O VINDEIRO CURSO ESCOLAR.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. VISITA DO ALUMNADO

- ▶ VISITA DO ALUMNADO EN XUÑO (13-17)
 - ▶ ORGANIZACIÓN DAS VIAXES: DESPRAZAMENTOS.
 - ▶ ORGANIZACIÓN DAS VIAXES: ESTADÍA.
 - ▶ DÍA DE CONVIVENCIA NO COLEXIO E PREPARAR TODO O MATERIAL PARA REALIZAR A RUTA MAELOC E INTERCAMBIO DE XOGOS TRADICIONAIS.
 - ▶ RUTA MAELOC BUSCANDO ELEMENTOS DA NATUREZA, COLOCANDO NOVA SINALIZACIÓN E RETIRANDO LIXO NOVAMENTE.
 - ▶ VISITA Á RIBEIRA SACRA EN CATAMARÁN.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. METODOLOXÍA.

- ▶ A liña fundamental metodolóxica na que se basea o proxecto son as **tareas competenciais**, entendidas como “aquela tarefa que dá resposta ás necesidades do alumnado, supón un **reto ou desafío**, conleva **reflexión e investigación**, permite a aplicación da aprendizaxe previa e o máis importante, **mobiliza varias competencias** no mesmo contexto.
- ▶ A tarefa competencial trata de dar resposta a **dous tipos de necesidades**:
 - ▶ **Necesidades individuais** como a promoción da saúde, a actividade física e o coidado do corpo.
 - ▶ **Necesidades sociais** como son a sustentabilidade e o coidado do planeta.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. METODOLOXÍA.

- ▶ Fomentar a reflexión e a investigación.
- ▶ Unión da **educación coa vida real**. Non só aprender a importancia do coidado do medio no que vivimos e hábitos que fomenten unha responsabilidade sostible no día a día. Experiencias de viaxe e de coñecer novas persoas.
- ▶ **Transversalidade** das actividades en todas as materias.
- ▶ Uso das **novas tecnoloxías como oportunidade** ante a distancia e fonte de coñecemento.

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL. AVALIACIÓN.

- ▶ Que avaliar?
 - ▶ O propio proxecto. O seu deseño, a súa posta en práctica e o “efecto” do mesmo. Ventaxas e inconvintes. Fortalezas e debilidades.
- ▶ Quen avalía?
 - ▶ Axentes internos: Mestres e alumando.
 - ▶ Axentes externos: administración e institucións ou agrupacións colaboradoras
- ▶ Cando se avalía?
 - ▶ Ao longo de todo o proceso. Todos os meses nos reunimos os Mestres para saber se temos que levar a cabo algún tipo de cambio. A final de cada curso tamén valoraremos se temos que realizar cambios do proceso.
- ▶ Como se avalía?
 - ▶ Observación, rexistros...

Colaboración con xentes externos

Leciñena.es

Web Oficial del Ayuntamiento de Lecina
Comarca de Los Monegros (Zaragoza)

Universidad
Zaragoza

Concallo

A PASTORIZA

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE NO MEDIO RURAL.

- ▶ DÚBIDAS
- ▶ PREGUNTAS
- ▶ DISPOÑIBILIDADE DE MÁIS INFO NA AULA VIRTUAL

SUSTENTABILIDADE, SAÚDE E DEPORTE
NO MEDIO RURAL.

▶ GRACIAS POLA SÚA
ATENCIÓN